

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีและสื่อมวลชนต่าง ๆ เข้ามามีบทบาทในสังคมไทยมากขึ้น วิถีชีวิตของคนไทยในแต่ละถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไป เพื่อประโยชน์ในการผ่อนแรงบ้าง เพิ่มปริมาณการผลิตบ้าง การแลกเปลี่ยนความรู้บ้าง ตลอดจนการดำเนินชีวิตรูปแบบต่าง ๆ ทำให้คนไทยมีแนวโน้มที่จะละทิ้งสิ่งที่ตนเคยปฏิบัติ เพื่อจะได้ทดลองสิ่งใหม่ที่ผ่านมา ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2521 : 3-16) ได้แสดงทัศนะสรุปได้ว่า บรรยากาศระหว่างการเปลี่ยนแปลงที่เริ่มขึ้นในสังคมไทยนี้ อาจจะมีผลทำให้เราสูญเสียเอกลักษณ์ของชาติ และความภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมของตน ถ้ามิได้เข้าใจให้ลึกซึ้งถึงโลกทรรศน์ของวรรณกรรมพื้นบ้าน เพราะการรับเอาวัฒนธรรมของผู้อื่นมานี้ ควรจะต้องรู้จักเลือกเฟ้นและนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพของตน เขวาชนควรจะได้รับรู้ทักษะและประสบการณ์จากเรื่องราวในอดีตสำหรับเป็นพื้นฐานฝึกแก้ปัญหาชีวิตที่จะพบต่อไป

การศึกษาวรรณกรรมพื้นบ้านหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่น จึงควรได้รับการสนับสนุนและเผยแพร่ ประเสริฐ ณ นคร (2531 : 126) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดหลักสูตรสำหรับท้องถิ่น สรุปได้ว่า โรงเรียนมีหน้าที่ต้องส่งเสริมเพิ่มเรื่องของท้องถิ่นในหลักสูตรให้มากขึ้น สื่อพื้นบ้านที่เหมาะสมและสะดวกในการนำมาเป็นสื่อการเรียนการสอนคือนิทานพื้นบ้าน เนื่องจากเป็นของใกล้ตัว สามารถสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่น ในขณะเดียวกันยังให้คุณค่าคติธรรมสอนใจหลายประการ อันจะช่วยเพิ่มความสนใจให้กับผู้เรียนได้ นอกจากนี้ ยุทธ เศษคำรณ และ ยุพเรศ วินัยธร (2531 : คำนิยม) ได้กล่าวถึงความคุณค่าของนิทานโดยสรุปได้ว่า นิทานยังเป็นกระจกเงาของชีวิต ที่ฉายให้ผู้อ่านได้เห็นตัวอย่างการแก้ปัญหาชีวิตในแง่ต่าง ๆ โดยผู้อ่านผู้ฟังใช้ระยะเวลาที่สั้นที่สุด เนื้อหาของนิทานแต่ละถื่นนับเป็นสิ่งที่น่าศึกษาเรียนรู้ เพราะนิทานนั้นมีได้ปรุงแต่งขึ้นมาอย่างโดดเด่น โดยขาดพื้นฐานความเชื่อและค่านิยมใดรองรับแต่อย่างใด

ตรงข้ามนิทานแต่ละถื่นมีความสัมพันธ์กับทุกส่วนของสังคมนั้น ๆ การได้ศึกษาเรียนรู้นิทานแต่ละถื่น จึงเท่ากับได้กระจกเงาสะท้อนภาพสังคมนั้นโดยปริยาย นิทานมีคุณค่าไม่เพียงแต่เป็นเรื่องเล่ามาเวลา แต่ยังมีบทบาททางสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวและหมู่บ้าน นิทานสะท้อนให้เห็นลักษณะชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณี ความเชื่อของคนในแต่ละท้องถิ่นของคนแต่ละรุ่น นิทานเป็นข้อเจลยปมเงื่อนบางประการแก่นักมานุษยวิทยาและนักประวัติศาสตร์ นิทานเป็นเค้าโครงเรื่องพื้นฐานของงานวรรณกรรมชั้นสูงในแต่ละยุคสมัย งานวรรณกรรมหรือมหากาพย์สำคัญ ๆ ล้วนตั้งอยู่บนเค้าโครงเรื่องของนิทานพื้นบ้านเป็นส่วนใหญ่

นิทานพื้นบ้านควรแก่การศึกษาค้นคว้าและดำรงไว้ เพื่อสืบทอดเป็นมรดกแก่อนุชนรุ่นหลังซึ่งจะก่อให้เกิดคุณประโยชน์ ดังที่ กุหลาบ มัลลิกะมาส (2523 : คำนำ) ได้กล่าวไว้โดยสรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านเป็นแนวทางหนึ่งที่เราสามารถศึกษาทำความเข้าใจวัฒนธรรม จารีตประเพณีของกลุ่มหรือของมนุษย์ได้ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ตลอดจนไปถึงวิวัฒนาการของสังคม ทั้งนี้เพราะนิทานพื้นบ้านเป็นเรื่องราวที่บุคคลในท้องถิ่นต่าง ๆ แต่งขึ้น และเล่าสืบทอดต่อกันมาเป็นเวลาช้านาน เป็นที่รวมเรื่องราวที่ว่าด้วยวิถีชีวิตตามประเพณีของกลุ่มชน เป็นเครื่องแสดงระดับวัฒนธรรม ศิลธรรม ความเชื่อถือ ความต้องการ แนวความคิด จริยธรรม อุดมคติ และสิ่งอื่น ๆ อีกหลายประการ นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องบอกลักษณะสภาพชีวิตและสังคมของคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ตามกาลเวลาที่ล่วงมาแล้ว

วิเชียร ณ นคร (2531 : 30-31) กล่าวถึงนิทานพื้นบ้านแต่ละถื่น ซึ่งแม้จะมีโครงเรื่อง แก่นเรื่อง ตัวละคร และฉากแตกต่างกันตามความคิดอ่านหรือภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นก็จริง แต่ก็มีลักษณะร่วมกันหลายประการ โดยเฉพาะด้านคุณค่าของนิทานซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. คุณค่าทางการสำเร็จอารมณ์ เป็นคุณค่าในแง่ให้ความสุขเพลิดเพลินต่อผู้ฟังหรือผู้อ่าน เพราะนิทานเป็นวรรณกรรมที่มีตัวละครแสดงประวัติความเป็นมา แสดงพฤติกรรม หรือการแสดงออกของตัวละคร สามารถสร้างความสนุกสนานและแฝงความรู้และคติเตือนใจให้แก่ผู้ฟังได้

2. คุณค่าทางสังคมสัมพันธ์ เป็นคุณค่าในแง่การสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มพวก เพราะการฟังนิทานมักฟังกันในหมู่เครือญาติ เพื่อนฝูง หรือในหมู่บ้าน การฟังนิทานร่วมกันย่อมก่อให้เกิดความความรัก ความสนิทสนมคุ้นเคยและความเข้าใจกัน

3. คุณค่าทางปัญญา การได้ฟังนิทานเท่ากับการได้ฟังความคิดและภูมิปัญญาของผู้ประพันธ์ ซึ่งได้กลั่นกรองและทดสอบมาจากสังคมรุ่นต่าง ๆ มากมาแล้ว ย่อมก่อให้เกิดความมีภูมิปัญญาแก่ตัวผู้ฟังได้มาก ขณะเดียวกันก็ได้รับความรู้เรื่องศัพท์ สำนวน ภาษาคูคว่ำกันไปด้วย

4. คุณค่าทางสังคมประเภท คือคุณค่าในแง่การปลูกฝังและถ่ายทอดความคิดและความเชื่อของสังคมไปยังสมาชิกใหม่ของสังคม สังคมมนุษย์มีวัฒนธรรมในการสืบทอดและดำรงเผ่าพันธุ์หลายวิธี การเล่านิทานเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้เพื่อการนี้

5. คุณค่าทางการศึกษาวัฒนธรรมในแง่สะท้อนภาพสังคมแก่ผู้ฟังทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนา นิทานเป็นมรดกทางปัญญาของผู้คนในสังคมหนึ่ง ๆ เมื่อถูกนิทานขึ้นจะต้องเอาความคิดและค่านิยมในยุคสมัยนั้น ๆ เข้ามา การศึกษานิทานจึงเท่ากับเป็นการศึกษาวัฒนธรรมของชุมชนไปในตัว

จากรูณี กองพลพรหม (2533 : 4) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับคุณค่าของนิทานพื้นบ้านสรุปได้ว่า การตระหนักในคุณค่าของนิทานพื้นบ้านเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่ง เพื่อจะนำไปสู่การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของแต่ละท้องถิ่น นิทานพื้นบ้านเป็นวรรณกรรมพื้นบ้านประเภทหนึ่ง ซึ่งประกอบไปด้วยวิถีชีวิตและผลงานสร้างสรรค์ที่มีประจักษ์ในแต่ละท้องถิ่นเท่าที่มีมาในอดีต ส่วนใหญ่อาศัยการสืบทอดหลักการและกลวิธี โดยการบอกเล่าด้วยปาก ไม่ว่าจะมีการจดบันทึกเป็นหลักฐานหรือไม่ จึงต้องอาศัยความทรงจำเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้การสืบทอดนิทานพื้นบ้านเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงจำเป็นต้องหาวิธีการอนุรักษ์และส่งเสริมให้กับอนุชนรุ่นต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่ต้องการให้อนุรักษ์และเสริมสร้างศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตนจำเป็นต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของผู้เรียนด้วย

หลักการสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่สำคัญประการหนึ่ง หลังจากที่กระทรวงศึกษาธิการได้มีการประกาศปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยกำหนดให้ใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 นั้น ในหลักการของหลักสูตร(กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2533 : คำนำ) กำหนดให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการอย่างแท้จริง เพื่อให้การเรียนการสอนมีความหมายต่อผู้เรียน และมีประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริง

เมื่อพิจารณาหลักการและจุดหมายของวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (กระทรวงศึกษาธิการ 2533 : 1) ส่วนที่เป็นหลักการได้ระบุว่าเป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ จุดหมายของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533

(กระทรวงศึกษาธิการ 2533 : 1) ระบุไว้ว่า มุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีเข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชนตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน ในโครงสร้างวิชาเลือกเสรีได้เปิดวิชาใหม่เพิ่มเติมจากเดิมคือ รายวิชา ท 031 นิทานพื้นบ้าน กำหนดให้เรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีคำอธิบายรายวิชา

(กระทรวงศึกษาธิการ 2533 : 13) ดังนี้ "ศึกษานิทาน นิยาย หรือตำนานพื้นบ้านที่มีในท้องถิ่นของตนหรือท้องถิ่นอื่น โดยให้ศึกษาเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง สำนวน ภาษาและแนวคิดที่สะท้อนให้เห็นความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิด หรือค่านิยมความเป็นอยู่และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่าของวรรณกรรมพื้นบ้าน"

เรื่องราวของนิทานพื้นบ้าน ได้มีการนำมาแสดงเป็นมหรสพหลายประเภท เช่น ละคร ลิเก หมอลำ ฯลฯ เป็นต้น อาจกล่าวได้ว่าเนื้อหานิทานพื้นบ้านส่วนใหญ่นำเสนอแก่ผู้คนในสังคมในลักษณะที่เรียกว่า "การแสดงหรือนาฏการ" ซึ่ง เอศกา เศล ได้ลำดับความสำคัญประสบการณ์ในการเรียนรู้ โดยใช้การแสดงหรือนาฏการไว้เป็นอันดับ 3 รองจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง

สุจริต เพียรชอบ (2531 : 190-191) ได้แบ่งประเภทของการเรียนรู้โดยการใช้การแสดงหรือการใช้นาฏการ สรุปได้ดังนี้

1. การแสดงละคร
2. การแสดงบทบาทสมมติ
3. การแสดงภาพนิ่งประกอบเรื่องราว
4. การแสดงเชิดหรือชักหุ่น
5. สถานการณ์จำลอง
6. การแสดงการอ่านบทสนทนา
7. การขับร้อง
8. การแสดงดนตรี

9. การละเล่นพื้นเมืองหรือการเล่นเพลงพื้นเมือง

10. การทนายปริศนาจากท่าทาง

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การแสดงหรือการใช้นาฏกรรมมีหลายประเภท ทิศนา แคมมณี (2519 : 42) กล่าวถึงการใช้บทบาทสมมติอันเป็นนาฏกรรมอย่างหนึ่งเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้บทบาทสมมติเป็นวิธีสอนที่นำสถานการณ์ในชีวิตประจำวันมาเป็นสถานการณ์ในห้องเรียนให้ผู้เรียนได้ทดลองแสดง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้วยตนเอง เกิดความสนใจเรียนและศรัทธาที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้เพื่อแก้ปัญหา มีโอกาสแสดงออก ได้เรียนรู้การฝึกฝนปฏิบัติตนให้ถูกต้องเหมาะสมจนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การฝึกให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ จากผลการวิจัยของ เลสลีย์ มิลส์ แฮนด์เลย์ (Leslie Mills. Handley, 1975: 3383-3387-A) พบว่า การใช้บทบาทสมมติมีผลทำให้ผลการเรียนของผู้เรียนดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ สุนีย์ ชุ่มจิต (2523: 73) กล่าวว่า "การใช้บทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินไม่เบื่อหน่ายในการเรียนอีกด้วย"

นอกจากการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติแล้ว การใช้เพลงประกอบการสอนก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาช่วยเสริมพัฒนาการทางภาษา ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ฝึกการใช้ความคิดความเข้าใจความหมายของเนื้อเพลง และยังช่วยแก้ปัญหาเด็กที่ไม่กล้าแสดงออก ไม่ค่อยพูดกับครู อ่านออกเสียงตะกุกตะกัก ติดอ่าง ทั้งยังช่วยสร้างความสนใจให้เด็กเรียนอย่างสนุกสนานไม่เบื่อด้วย สายสุรี จุติกุล (2518 : 21) กล่าวถึงความสำคัญของเพลงโดยสรุปว่า การใช้เพลงเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันในโรงเรียน เป็นวิธีประมวลประสานความรู้ทำให้เกิดความคงทนในการเรียนรู้วิธีหนึ่ง โดยช่วยให้เด็กได้ความรู้ตั้งแต่เนื้อเรื่อง ทำนองเพลงที่ถูกต้องและได้รับความรู้จากเนื้อหาในบทเพลง และสามารถโยงและต่อเนื่องให้สัมพันธ์วิชาได้ไม่มีที่สิ้นสุด

การใช้เพลงประกอบการสอนมีส่วนช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็กได้ จะพบว่าเพลงมีมากมายหลายประเภท การใช้เพลงพื้นบ้านประกอบการเรียนการสอนเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ครูสามารถทำได้ เนื่องจากเพลงพื้นบ้านเป็นสื่อพื้นบ้านที่มีคุณลักษณะเหมาะสม เด็กสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเพลงได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นภาษาพื้นบ้านซึ่งตนได้ยินได้ฟังอยู่ทุกวัน เอนก นาวิกมูล (2531 : 914-915) เสนอความคิด โดยสรุปได้ว่าแม้ว่าสื่อพื้นบ้านบางอย่างจะล้าสมัย เช่น เพลงพื้นบ้าน แต่ถ้ามีผู้นำมาปรับปรุงให้เข้าสมัย

และมีคุณภาพ ก็สามารถปลุกความสนใจของผู้ฟังได้ เพลงพื้นบ้านเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่คนแต่ละรุ่นสิ่งสมสืบทอดต่อกันมาไม่ขาดสาย การอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านที่ยังคงเหลืออยู่ นับ เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

จากการสำรวจเพลงพื้นบ้านจังหวัดนครราชสีมาในปัจจุบันพบว่า เพลงที่ยังมีการร้องและเล่นอยู่คือเพลงโคราช ส่วนเพลงพื้นบ้านที่กำลังจะสูญไปเนื่องจากขาดการอนุรักษ์คือเพลงกล่อมเด็ก เพลงช้าเจ้าหงส์ดงลำไย เพลงเข็ด และเพลงช้าโกรก ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะอนุรักษ์เพลงพื้นบ้านและนิทานพื้นบ้านในขณะเดียวกัน และเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชานิทานพื้นบ้าน ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น การนำนิทานพื้นบ้าน มาแต่งด้วยเพลงพื้นบ้าน เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอน จึงนับได้ว่าเป็นการอนุรักษ์นิทานพื้นบ้านและเพลงพื้นบ้านไปในขณะเดียวกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นเป็นอันมาก

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยการใช้บทบาทสมมุติกับการใช้เพลงพื้นบ้าน สามารถนำมาพัฒนาการเรียนการสอนวิชานิทานพื้นบ้านได้เป็นอย่างดี โดยที่แต่ละวิธีต่างมีส่วนที่ดีเด่น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ วิชานิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่เป็นโดยการใช้บทบาทสมมุติและกลุ่มที่เรียนโดยใช้เพลงพื้นบ้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้บทบาทสมมุติและการใช้เพลงพื้นบ้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้วิชานิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้บทบาทสมมุติและการใช้เพลงพื้นบ้าน

สมมติฐานการวิจัย

เลสลี่ มิลส์ แฮนด์เลย์ (Leslie Mills. Handley 1975: 3383-3387-A) ได้ศึกษาการสอนวิชาสังคมศึกษาโดยการใช้นิทานสมมุติกับนักเรียน 3 ระดับ คือ ระดับ 4 ระดับ 5 และระดับ 6 จำนวน 57 คน ซึ่งการทดลองไม่มีการเตรียมบทนาทไว้ล่วงหน้า ส่วนนักเรียนที่ไม่ได้แสดงจะเป็นผู้สังเกต ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การแสดงบทนาทสมมุติมีผลการเรียนดีขึ้นกว่าเดิม มีความตั้งใจและสนใจเรียนดียิ่งขึ้น

จอห์น แอล เทเลอร์ และ เร็กซ์ เวลฟอร์ด (John L. Tayler and Rex Walford, 1974: 316) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการใช้นิทานสมมุติ สรุปได้ว่า การใช้นิทานสมมุติทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสถานการณ์ของเรื่องหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง ได้ฝึกฝนทักษะการคิด การวิเคราะห์ การอภิปราย การแก้ปัญหาและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

เอนกกุล กริแสง (2521: 91) เสนอแนะแนวทางในการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคงทนในการเรียนรู้ โดยการจัดสถานการณ์ช่วยการเรียนรู้อย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทบทวนหลังจากเรียนและสร้างจินตนาการให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องเรียน

อรุณวรรณ เกตุอร่าม (2525 : 46) ได้ศึกษาการใช้นิทานประกอบ การสอนวิชาภาษาไทย ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กลุ่มที่ใช้นิทานประกอบ การสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้นิทานประกอบการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โสภา ท้าเรือพลี (2526 : 32) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในกลุ่มที่ใช้เพลงและไม่ใช้เพลง ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยมีบทเพลงประกอบการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานิทานพื้นบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกลุ่มที่สอนโดยการใช้นิทานสมมุติ สูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยการใช้เพลงพื้นบ้าน
2. ความคงทนในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของกลุ่มที่สอน โดยการใช้นิทานสมมุติสูงกว่ากลุ่มที่สอนโดยใช้เพลงพื้นบ้าน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในสังกัดโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
2. นิทานพื้นบ้านและเพลงพื้นบ้าน ได้จากการศึกษาเอกสาร ใบบาน สมุดข่อยและสัมภาษณ์วิทยากรในจังหวัดนครราชสีมา

คำจำกัดความในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถในการเรียนวิชา นิทานพื้นบ้าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัดได้จากคะแนน การตอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา นิทานพื้นบ้าน
2. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อ ๆ กันมา จนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งเรื่องเล่านี้ได้จากการศึกษาเอกสาร ใบบาน สมุดข่อย และสัมภาษณ์วิทยากรในท้องถิ่น จำแนกออกเป็น 5 ประเภท คือ
 1. นิทานปรัมปรา
 2. นิทานท้องถิ่น
 3. เทพนิยาย
 4. นิทานเรื่องสัตว์
 5. นิทานตลกขบขัน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 เรื่อง
3. บทบาทสมมุติ หมายถึง การแสดงที่ผู้แสดงพยายามแสดงบทบาทให้เหมาะสมตรงกับสถานการณ์ที่เป็นจริงตามที่ได้รับมอบหมายให้แสดง
4. เพลงพื้นบ้าน หมายถึง การละเล่นที่ผู้แสดงได้เรียบเรียงถ้อยคำอันสละสลวยออกมาด้วยการร้องเป็นทำนองต่าง ๆ เพื่อบรรยายเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด การดำเนินชีวิต อารมณ์ต่าง ๆ และความรื่นเริง ของประชาชนในท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งประกอบไปด้วยทำนองเพลงโคราช เพลงช้าโกรก เพลงเชิด เพลงช้าเจ้าหงส์ดงลำไย และเพลงกล่อมเด็ก
5. ความคงทนในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ที่ยังระลึกได้ วัดจากคะแนนของนักเรียนในการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิม หลังจากการสอบผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพเหมาะสมและน่าสนใจยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมกรเรียนด้านอื่น ๆ อีกต่อไป
3. เป็นแนวทางในการอนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้านแนวทางหนึ่งตามที่หลักสูตรต้องการ
4. เป็นแนวทางในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนต่อไป